

(Foto: Jeroen van Vuure)

Tijd en tuin

Met het bootje van de buurman vaar ik regelmatig langs een tuin aan de Vecht. Jarenlang stond het huis leeg en toen er eindelijk een nieuwe bewoner verscheen was ik benieuwd wat er met de tuin zou gaan gebeuren. Wat een kansen, een oude tuin aan de rivier, het zou vast prachtig worden. Er werd gehakt, gesnoeid, gestraat, er werden muren en aanlegsteigers gebouwd. Aan de inzet lag het niet, maar het uiteindelijke resultaat vond ik maar matig. Dat vond de bewoner zelf blijkbaar ook want een half jaar later ging de boel nog eens op z'n kop. Hoofdschuddend voeren wij wekelijks langs het huis om de verdere dingen te volgen. Het werd er niet beter op. En verdorie, alsof men ons hardvochtig commentaar gehoord had was het een half jaar later alweer raak. Weer alles overhoop, inmiddels stond er geen boom of struik meer overeind.

Ik heb eens gehoord dat in Nederland de gemiddelde levensduur van een tuin maar 8 jaar is. Nou kan het zijn dat die bewoners langs de Vecht dat landelijk gemiddelde wat naar beneden hebben gehaald, maar ook dan vind ik het wel heel erg kort. Mensen die in een huis met een oude tuin komen wonen besluiten vaak wel erg snel om te rooien om maar met een tabula rasa te beginnen. Terwijl, wie een huis heeft op IJburg of in een andere nieuwbouwwijk, kan juist weer niet wachten tot de heg hoog is en de boom groot genoeg voor een schommel. Hadden mensen maar niet zo'n haast.

Mijn vader kwam als kleine jongen van een Amsterdamse bovenwoning in het groene Baarn wonen. In de achtertuin stopte hij een kastanje in de grond, met verrassend succes. Toen ik kind was torende de kastanjeboom al ver boven het huisje van mijn grootouders uit. Ik vond het

zeer hoopvol dat uit een kastanje in de tijd van een half mensenleven zo'n enorme boom kon groeien. Ik bewonderde mijn vader zeer om deze prestatie, die ik geheel en al aan zijn groene toverkracht toeschreef. Mijn grootouders waren een beetje beduusd van de groeikracht van de boom. Uiteindelijk verdween het huisje van mei tot november volkomen in de schaduw van de kastanje en schoffelde mijn opa, nietig daaronder, zwijsend het grindpad.

Ik zou graag nog eens naar Saihoji in Japan gaan. Daar kun je, via een omslachtig systeem van ingezonden ansichtkaarten een bezoek brengen aan een tuin die al sinds 1339 bestaat. De monnik Muso Soseki ontwierp de tuin bij een boeddhistische tempel. Overigens wordt er gezegd dat de mossen, waaraan de tuin de bijnaam Kokedera (mostempel) te danken heeft, er van oorsprong niet in zaten. Er zijn verslagen uit de

veertiende eeuw bekend waarin gesproken wordt over een bodem van zand. Het mos zou ofwel in de tuin zijn gekomen na overstromingen van de tuin of in een periode waarin weinig geld was voor het onderhoud van de tuin. Vooral dat laatste vind ik heel hoopvol klinken. Een tuin met een sterk plan, die vervolgens per ongeluk nog mooier wordt door op de juiste momenten *niet* in te grijpen.

In Japan leven zowel tuinen als mensen gemiddeld een stuk langer.

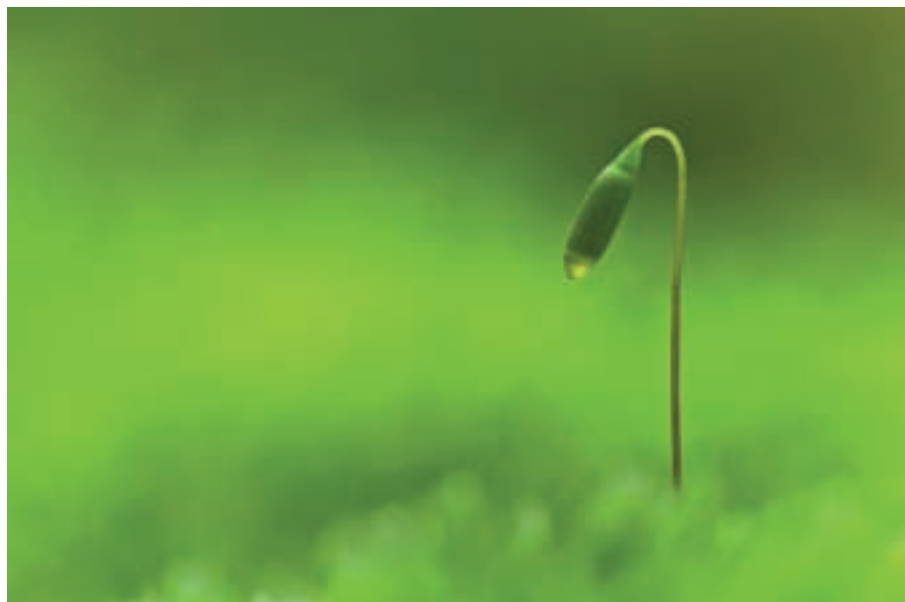
De gelukkige mensen die een tuin hebben, of erop uitkijken weten dat de tuin zich niet laat opjagen. Groot geplante bomen groeien minder snel, te dicht op elkaar geplante vaste planten houden geen ruimte voor spontane ontwikkeling. De tuin neemt zijn tijd en juist de groei en verandering brengen de tuinder vreugde.

Voor iedereen met een tuin een tip: woel niet na 8 jaar de tuin weer om. Neem ook niet na een half afgemaakte ambtstermijn je hele natuurbeleid weer op de schop. Rustig verder laten ontwikkelen, van zandstrandjes in de 13^e tot een mostuin in de 21^e eeuw. Een huis kopen omdat de boom ernaast zo mooi is. Elke dag naast de vijver liggen om te kijken wat er nu weer is veranderd. Op het juiste moment *niet* ingrijpen in je tuin of in je leven. Maak een lijstje met wat je vandaag niet gaat doen. Denk aan het einde van de dag met tevredenheid terug aan de dingen die je niet hebt gedaan. Dat leidt tot prachtige dingen.

(Foto: Marchid Klees)

“*Sint Augustinus van Hippo, geboren in 354, zette zijn gedachten over de tijd en het ervaren van tijd op een persoonlijke manier op papier. Augustinus vond dat je tijd niet alleen maar zou moeten indelen volgens de bewegingen van de hemellichamen of andere natuurlijke cycli. Hij stelde dat de tijd de neiging heeft om niet te zijn: het verleden bestaat niet meer, de toekomst nog niet en het heden is vluchtig – zodra we ons bewust worden van het ‘nu’ is het alweer verleden tijd. Maar wat meten we dan eigenlijk als we de tijd meten? Augustinus schreef: ‘Iets in de menselijke geest. Dáár bevond zich het verleden in de vorm van herinnering, het heden als aandacht en de toekomst als verwachting.’*”

(Foto: Jeroen van Vuure)